

'Movies aren't made, they're remade'

Reeds in 1925 sprak de legendarische Hollywoodproducent Irvin Thalberg deze woorden uit. De geschiedenis van het filmmedium wordt dan ook sinds het prille begin gekenmerkt door een fascinatie voor remakes. Vaak uit een onweerstaanbaar gevoel van nostalgie, vaak uit een al even onweerstaanbaar gevoel van commercieel denken waarbij Hollywood ook ver buiten de eigen landsgrenzen op zoek gaat naar inspiratie en goede scenario's. Het 'recycleren' van verhalen die al voorheen of in andere landen hun waarde en succes bewezen hebben, is voor een filmindustrie zonder meer een lucratieve piste om te volgen. Toch is de remake ook voor veel regisseurs het middel bij uitstek om een artistieke hommage te brengen aan vaak vergeten filmpareltjes of regisseurs en om een breder publiek kennis te laten maken met een sterk verhaal. Een doelstelling die evenzeer van toepassing is op de voorjaarsprogrammering van het Centre for Cinema and Media Studies (CIMS, vakgroep Communicatiewetenschappen).

Door Ernst Lubitsch' *Ninotchka* (1939) en Rouben Mamoulians *Silk Stockings* (1957) op twee weken na elkaar te programmeren nodigen we de toeschouwer uit om te ontdekken hoe creatief men met een remake kan omgaan. Niet enkel de titel veranderde, de film transformeerde ook van een komedie naar een musical en het verhaal werd grondig aangepast. Opmerkelijk binnen het remakegegeven zijn de zogenaamde 'autoremakes'. Vaak ingegeven door technologische vernieuwingen wordt hierbij de volledige film van begin tot einde netjes overgedaan, eventueel in een andere context of in een andere tijdsperiode, maar met dezelfde regisseur aan het roer. Zo maakte Alfred Hitchcock in 1956 dankbaar gebruik van zijn populariteit in Hollywood en zijn status als *Master of Suspense* om een nieuwe versie van zijn *The Man Who Knew too Much* uit 1934 in te blikken.

De autoremake behoort tot een bredere categorie van remakes die moderne versies zijn van eerder werk, vaak binnen eenzelfde nationale context. *King Kong* vormt hier een typisch voorbeeld van. Dit geesteskind van regisseur Merian C. Cooper is het onderwerp geweest van menige verfilmingen en

vond zo zijn vaste plaats binnen de hedendaagse populaire cultuur. De eerste en originele verfilming werd reeds in 1933 ingeblikt en was zowel cinematografisch als thematisch een kind van haar tijd. Een voorbeeld van een transnationale remake is *Solaris*, eerst in 1972 verfilmd door Andrei Tarkovsky en dertig jaar later nog eens overgedaan door Steven Soderbergh. Hoewel beide films een adaptatie zijn van Stanislaw Lems gelijknamige boek, wordt toch snel duidelijk dat de meest recente versie in de eerste plaats geïnspireerd is op Tarkovsky's bekroonde meesterwerk, weliswaar met de implementatie van de nodige Hollywoodallure en blockbusterformules.

Ten slotte is er *Great Expectations*, als onderdeel van het westerse literaire canon een geliefkoosd verhaal voor adaptaties binnen de film- en theaterwereld. Charles Dickens werd door Sergei Eisenstein de belangrijkste 'vader van de film' genoemd en dat uit zich in de vele verfilmingen van zijn literair werk. Voor klassiekers als *Oliver Twist* en *Great Expectations* kan men zelfs spreken van een geleidelijke cinematografische ontkoppeling: het kluwen aan vroege adaptaties creëerde een bron van narratologische inspiratie voor steeds nieuwe generaties van filmmakers. Ook in Dickens' tweehonderdste geboortjaar, 2012, verscheen nogmaals een nieuwe televisie- en filmversie van *Great Expectations*. In Film-Plateau vertonen we de meest gevierde versie, die van David Lean uit 1946.

KHAËL VELDERS, STIJN JOYE EN GERTJAN WILLEMS

Legendarische samenwerkingen

Tijdens het voorjaar van 2013 belicht het vakgebied Theaterwetenschappen een aantal legendarische samenwerkingen. We vertonen films die er nooit zouden zijn gekomen zonder de unieke klik tussen twee kunstenaars. De productie van een film is altijd een kwestie van teamgeest, en al te weinig gaat de aandacht van het publiek naar de uitzonderlijke wisselwerking tussen een regisseur en de leden van zijn cast en crew, die dikwijls bepalend is voor het succes van de film. We presenteren bijzondere filmcollaboraties zoals *Tystnaden* (1963), ook gekend als *De Grote Stilte*, een van de meest geprezen films van de Zweedse regisseur Ingmar